

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Vajnai/Macaristan – 33629/06

Karar 8.7.2008 [2. Daire]

Madde 10

Madde 10-1

İfade özgürlüğü

Başvurucunun politik bir gösteri sırasında yasak totaliter bir sembol (kırmızı bir yıldız) taşımaktan dolayı cezalandırılması: *İhlal*

Olaylar: Ceza Kanunu'nun 269/B maddesi, "totaliter" olarak nitelendirilen ve içinde kırmızı yıldızında bulunduğu bazı sembollerin sergilenmesini, kamusal alanda kullanılmasını ve dağıtılmasını yasaklamaktadır. 2000 tarihli bir kararında Anayasa Mahkemesi bu düzenlemenin Anayasa'ya uygun olduğuna karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi'ne göre, bu tip sembollerin kamusal alanda açıkça ve hiçbir sınırlama olmadan kullanılmasına izin verilmesi bütün demokrasi savunucuları ve özellikle Nazi ve komünist rejimlerin zulmüne uğrayan insanlara ağır bir hakaret oluşturacaktır. Dolayısıyla, Macaristan'ın tarihi deneyimleri ve bu sembollerin bu ülkenin anayasal değerleri açısından temsil ettiği tehlike, bunların yasaklanması ve bunlarla ceza hukukuna başvurulmak suretiyle mücadele edilmesi için makul, nesnel ve inandırıcı bir gerekçe oluşturmaktadır. Olayların olduğu dönemde, başvuru bir sol parti olan İşçi Partisi'nin (*Munkáspárt*) genel başkan yardımcısıydı. Konuşmacı olarak katıldığı ve Budapeşte'nin merkezinde yapılan yasal bir gösteri sırasında ceketine kırmızı bir yıldız takmaktan dolayı, 2003'te, başvuru totaliter bir sembol kullanmaktan suçlu bulunmuştur. Cezanın açıklanması bir senelik deneme süresi boyunca ertelenmiştir.

Hukuk: Başvurucunun mahkûmiyeti ifade özgürlüğü hakkına bir müdahale oluşturmaktadır. Bu müdahale « yasayla öngörülmüş » ve kamu düzeninin sağlanması ve başkalarının haklarının korunması meşru amacını hedefleyen bir müdahaleydi. Başvurucunun olayında olduğu gibi, ifade özgürlüğünün politik bir söylem şeklinde kullanılması durumunda, sadece açıkça tanımlanmış zorunlu bir toplumsal ihtiyaç varsa sınırlamaya başvurulabilir. Kırmızı yıldızın sadece totaliter fikirlerle bağlantılandırılmayacağı, birçok anlamının olduğu göz önüne alındığında toptan bir yasak aşırı bir tedbir olur. Dolayısıyla, incitici söylemlerde olduğu gibi, bu sembolün hangi bağlamda kullanıldığı dikkatlice analiz edilmelidir. Başvuru kırmızı yıldız barışçıl ve yasal bir gösteri sırasında ve hukuk devletine kafa tutmaya yönelik açık bir amaç gütmeyen resmi bir sol siyasi partinin genel başkan yardımcısı olarak kullanmıştır. Hükümet, Macaristan'da kamusal alanda kırmızı yıldız taşımanın huzursuzluğa yol açtığı veya açma tehlikesi ortaya çıkardığına ilişkin tek bir örnek

göstermemiştir. Varsayıma dayalı bir tehlikeyi demokrasiyi korumaya dair önleyici tedbirlerle savuşturmak « zorunlu bir toplumsal ihtiyaca » cevap vermez. Macar hukuku kamu düzenini korumak için başka cezalar da öngörmektedir. Ayrıca, uyuşmazlık konusu yasak nüans kabul etmeyen bir yasaktır. Kırmızı yıldız taşımak tek başına ceza verilmesine yol açabilir; bu sembolün taşınmasının totaliter propaganda oluşturduğunu kanıtlamak gerekli değildir. AİHM komünizm döneminde her yerde bulunan böyle bir sembolü taşımanın komünist rejim mağduru insanlar ve ailelerinde bir rahatsızlık doğurabileceğini kabul etmektedir. Ancak bu duygu, ne kadar anlaşılır olursa olsun, tek başına ifade özgürlüğünün sınırlandırılmasını haklılaştırmaz. Macaristan’da çoğulcu rejime geçilmesinden beri neredeyse yirmi yıl geçti ve artık Avrupa Birliği üyesi olan bu ülke istikrarlı bir demokrasi olduğunu kanıtladı. Sonuç olarak, başvurunun mahkûmiyeti « zorunlu bir toplumsal ihtiyaca » cevap veren bir müdahale olarak görülemez.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41 – İhlal tespiti başvurunun görmüş olabileceği manevi zarar için tek başına yeterli adil tatmin oluşturmaktadır.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce’dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi’nin insan haklarına destek Fonu’nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme’yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC’un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu’na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l’Europe/Cour européenne des droits de l’homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l’homme sont le français et l’anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l’homme du Conseil de l’Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l’homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l’a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l’affaire soit cité en entier et s’accompagne de l’indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l’homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l’adresse suivante: publishing@echr.coe.int.